

De Sleutelbrong

vrijzinnig humanistisch tijdschrift | regio Brugge

Driemaandelijks tijdschrift | jaargang 13 NR 1
JANUARI - FEBRUARI - MAART 2015

AFGIFTEKANTOOR Gent X - P309626
AFZENDADRES Beenhouwersstraat 1-3 8000 Brugge
v.u. William Pharasyn Jeruzalemstraat 12 8000 Brugge

de mens.nu
is vrijzinnig humanistisch

- 04 Interview met de Brugse Bisschop
- 07 Nieuwjaarsreceptie
- 14 Themadossier menselijke waardigheid

Inhoud

- 03** **Editio**
Op naar een gelukkig en solidair 2015
-
- 04** **Actueel**
Interview met de Brugse Bisschop,
Monseigneur Jozef De Kesel
-
- 07** **Aankondigingen**
Nieuwjaarsreceptie
-
- 08** **Nieuws**
uit de vrijzinnige gemeenschap
(West-) Vlaanderen
- 09** uit het huisvandeMens
- 11** uit de verenigingen - HUJO
- 19** uit de verenigingen - SOS Nuchterheid
-
- 12** **Waar naartoe**
-
- 14** **Themadossier**
De concepten van de menselijke waardigheid
-
- 18** **Debatwedstrijd voor vrij-zinnige jongeren**
-
- 21** **Het vrijzinnig centrum in woord en beeld**
Verslag SleutelQuiz
-
- 22** **Stuurgroep Morele Bijstand**
-
- 23** **huisvandeMens**
-
- 24** **De Vrijzinnige telefoongids**

Colofon

De Sleutelbrug

ALGEMEEN

De Sleutelbrug is een contact-, informatie en actieblad van het Vrijzinnig Centrum Brugge De Sleutelbrug. De inhoud ervan wordt grotendeels bepaald door bijdragen van lezers en publicaties van de Brugse vrijzinnige verenigingen.

Ondertekende artikels die in de De Sleutelbrug worden opgenomen drukken niet noodzakelijk het standpunt uit van de Vrijzinnige Gemeenschap. De redactie eigent zich het recht toe ingezonden artikels of lezersbrieven in te korten of de publicatie ervan eventueel te weigeren. Deze uitgave wordt mede mogelijk gemaakt door de steun van de Instelling Morele Dienstverlening West-Vlaanderen.

Ons tijdschrift wordt gedrukt op ecologisch verantwoord papier, waarmee de redactie een duidelijk engagement naar meer duurzaamheid levert. Dit papier bestaat uit gerecycleerd papier en uit FSC zuivere vezel. De Forest Stewardship Council, die dit papier het streng gecontroleerd FSC keurmerk heeft gegeven, streeft naar een wereldwijd verantwoord bosbeheer.

CORRESPONDENTIE

Op- en aanmerkingen, lezersbrieven, artikels en bijdragen kunnen overgemaakt worden aan:

William Pharasyn • verantwoordelijke uitgever
Jeruzalemstraat 12 • 8000 Brugge
E info@vrijzinnigbrugge.be

KERNREDACTIE

Johan Ackaert, Jo Debruyne, Dicky Antoine, William Pharasyn met de medewerking van Lieve De Cuyper, communicatieverantwoordelijke Vrijzinnige Gemeenschap West-Vlaanderen

BERICHT AAN DE LEZERS

Uw persoonlijke gegevens worden, behoudens bezwaar van uw kant, opgenomen in een bestand dat beheerd wordt door het huisvandeMens (pcmd), Jeruzalemstraat 51 te 8000 Brugge. Ze worden uitsluitend gebruikt om u verder te informeren over de activiteiten van de diverse vrijzinnige verenigingen. Overeenkomstig de wet tot bescherming van de persoonlijke levens sfeer met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (08/12/92) kunnen wij u op eenvoudig verzoek kennis geven van uw gegevens in ons bestand, ze eventueel corrigeren of verwijderen.

www.facebook.com/groups/VCDDeSleutelbrug

WENST U ZICH KOSTELOOS TE ABONNEREN OP ONS TIJDSCHRIFT?

Stuur een mail naar info@vrijzinnigbrugge.be met uw naam, adres en email adres. U krijgt het tijdschrift dan driemaandelijks in uw bus.

Wenst u zich te abonneren op de 3-wekelijkse nieuwsbrief van vrijzinnig West-Vlaanderen?

Surf dan naar www.vrijzinnigwestvlaanderen.be of stuur een mail met uw naam, adres en email adres naar:

lieve.decuypere@demens.nu.

VERHUIST U BINNENKORT?

Als u in de nabije toekomst van plan bent te verhuizen, laat ons dan uw nieuw adres weten. Zo blijft u op de hoogte van Vrijzinnig Brugge.

WILLIAM PHARASYN
voorzitter VC Brugge

beste vrienden

We zijn terug in de dagen van feesten met familie en vrienden, aperitieven, terugblikken en vele goede voornemens. In veel opzichten was 2014 een jaar als alle anderen: waarschijnlijk had ook u veel te weinig tijd om alles te doen wat u gepland had en is er van al uw goede voornemens niet veel in huis gekomen? Als het een troost mag zijn: u bent niet alleen. Als ik even terugblik op het voorbije jaar, zie ik een rode draad: de verkilling van onze maatschappij en het groeiend egoïsme. Misschien gaan we tijdens deze feestelijke dagen wat meer aandacht voor elkaar hebben en zullen we er ons nog maar eens van bewust worden dat niet iedereen kan aanschuiven aan een feestelijke dis. Als individuen kunnen we daar op kleine schaal iets aan doen en gelukkig zijn binnen onze verenigingen vrijwilligers daar actief mee bezig, maar de oorzaak wegnemen kunnen zij niet zolang er op bestuurlijk niveau geen grondige mentaliteitswissel komt. Het geld regeert jammer genoeg nog altijd. Solidariteit wordt een woord met een negatieve bijklank. Als ik sommigen bezig hoor, klinkt er een verwijt in naar diegenen die onze steun nodig hebben. **Solidariteit is wat ons weghoudt uit de jungle waar het recht van de sterkste heerst.** Een maatschappij die hieraan toegeeft, vergeet haar verleden en heeft alleen maar een toekomst voor de happy few.

2014 was, zoals reeds in het vorig nummer aangehaald, een **kanteljaar voor de vrijzinnigheid in Brugge**. We hebben uitzicht op een mooi en centraal gelegen pand waar humanistisch, vrijzinnige verenigingen een warm huis zullen bieden voor iedereen die onze overtuiging kent of wil leren kennen.

Als redactie blikken we tevreden terug op 2014: we hebben (hopelijk) interessante artikelen kunnen aanbieden, interviews met minder voor de hand liggende figuren zoals Daan en, in dit nummer, de bisschop van Brugge. Een man met een overtuiging die anders is dan de onze, maar als open en vrijdenkende mensen vonden we het opportuun om eens niet de consensus te gaan opzoeken.

Namens de voltallige redactie wens ik u aangename feestdagen toe samen met diegene die u liefhebt. Ik zie u zeer graag op **zondag 11 januari 2015 om 11 u, voor de nieuwjaarsreceptie van de Brugse vrijzinnige gemeenschap.**

Na het klinkende succes van verleden jaar, wijken we terug uit naar de prachtige turnzaal van de Hogeschool West-Vlaanderen (howest), in Brugge beter gekend als de 'Normaalschool' (ingang langs de Klaverstraat). U bent van harte welkom samen met uw familie en vrienden.

Veel leesplezier!

Uw reacties op ons tijdschrift zijn altijd welkom op info@vrijzinnigbrugge.be.

↔ Interview met de Brugse Bisschop, Monseigneur Jozef De Kesel

Jozef De Kesel, geboren op 17 juni 1947 in Gent, de zesde uit een gezin van elf kinderen. Zijn vader was burgemeester van Adegem. Hij was o.a. godsdienstleraar, doceerde aan de Sociale Hogeschool in Gent de cursussen godsdienst, wijsgerige antropologie en actuele stromingen. Op 20 maart 2002 benoemde paus Johannes-Paulus II hem tot hulpbisschop van het aartsbisdom Mechelen-Brussel en op 25 juni 2010 volgde de benoeming door paus Benedictus XVI tot bisschop van Brugge.

We ontmoetten de bisschop op 15 oktober.

De Kerk vandaag

DS. Er waait een frisse wind door het Vaticaan en de Kerk: scheiden en hertrouwen, het homohuwelijk lijkt bespreekbaar? Zijn er 2 stromingen: behoudsgezind naast progressief?

Ik zou niet zeggen dat er maar 2 strekkingen zijn in de Kerk, er zijn veel gradaties. Iemand is voorzichtig maar daarom nog niet aartsconservatief. Er is sprake van een nieuw geluid. De paus heeft in feite nog niets veranderd maar toch is er voor ons veel veranderd. Zaken zijn meer bespreekbaar geworden en dat is belangrijk. Men reageert niet meer zoals vroeger: als de paus er is, zeg dan geen dingen die hij niet graag hoort. Als je over een probleem wil spreken moet iedereen kunnen zeggen wat hij denkt. Anders heeft het geen zin.

Er is de huidige bisschoppensynode en die van volgend jaar: we moeten niet te veel verwachten maar er zal wel iets moeten gebeuren in de tussentijd. Ik hoop dat er verandering komt. De verwachtingen zijn groot, maar de ontgoochelingen kunnen ook groot zijn.

Het gaat om o.m. het homohuwelijk: ik vind dat er respect moet zijn voor homo's en ik hoop dat hun relatie kan erkend worden, vanuit hun goed recht om deze relatie te hebben. En hoe men spreekt over mensen in die situatie, daar kan toch veel veranderen.

Een andere kwestie is de regel: wie gescheiden is en hertrouwt kan niet te communie gaan. Daar komt best verandering in. Het weigeren van de communie komt over als: je hoort er niet bij. Dit kan hard en kwetsend zijn. Er zijn mensen die in een 2e huwelijk heel serieus leven. Ik vind het belangrijkste criterium voor de communie of je gelovig bent of niet.

De Kerk mag de voeling met de dagelijkse cultuur niet verliezen. Ze mag niet vreemd worden. Aan de andere kant zijn er de waarden, de overtuiging. Het groot probleem is de afstand die er groeit tussen wat de Kerk zegt, haar overtuiging en het concrete leven. Op een bepaald moment wordt die afstand zo groot dat je moet ingrijpen, want je moet toch realiteitszin hebben?

DS. Wat zijn de uitdagingen van de Kerk in een steeds meer seculiere wereld?

Dit is onze grootste uitdaging. Wij leven in een seculiere samenleving terwijl we lange tijd in een christelijke cultuur hebben geleefd. In de 17^e-18^e eeuw kwam er al verandering, met de Verlichting, het liberalisme en socialisme. De tijden zijn geëvolueerd. Vroeger was er voor de Kerk een comfortabele situatie, iedereen was gelovig. Onze uitdaging is, waarbij ik spreek vanuit mijn overtuiging: hoe kan je op een verantwoorde, zinvolle manier spreken over God en over het geloof? Nu is de verwijzing naar God niet meer in de cultuur zelf aanwezig.

Ik betreur dat niet. Dit is normaal want anders is het geloof een evidentie en dat kan het nooit zijn. Sommigen zeggen te-leurgesteld: we zijn onze positie kwijt. Priesters denken: doe ik mijn werk wel goed? Maar de kerken kunnen niet vol zijn. Het is gewoon onmogelijk. Je leeft in een seculiere cultuur en dan weet je: christenen zijn een segment van de bevolking. Het aantal kerken is bedacht op een situatie waarin iedereen christen is, wat niet het geval is. Ik ben ook niet akkoord met de stelling: 'de Kerk is in verval, omdat ze niet iedereen aanspreekt.' Ter vergelijking: er is geen enkele rabbijn in Brussel die gaat zeggen: waar zitten al die Brusselaars op de sabbat? Enkel de joden komen immers.

DS. De Kerk als kleiner maar kwalitatief geheel?

Akkoord, maar wat je niet kan zeggen is dat christenen een minderheid zijn geworden. Ik vind dat dit sociologisch niet juist is. Ik maak nogmaals de vergelijking met de joden die je vrijwel enkel vindt in Brussel, Antwerpen en Luik. Hier kan je spreken over een minderheid. Ik noem christenen een respectabele groep in de samenleving. We moeten de situatie aanvaarden. Je ertegen verzetten toont een gebrek aan historisch perspectief.

Wat doet de Kerk om zich aantrekkelijk te maken naar het publiek in deze tijden? Speelt het charisma van de nieuwe paus een belangrijke rol?

We willen niet zozeer 'mensen aantrekken'. We trachten het bekend maken van het geloof, zo authentiek mogelijk over te brengen. Dat is er bijvoorbeeld zorgen dat de liturgie goed zit, dat de samenkomsten aantrekkelijk zijn. Zorg voor de mensen die het moeilijk hebben, primeert. Het geloof is niet enkel een levensbeschouwing, het is ook een engagement. Meehelpen in de opbouw van de samenleving. Dat is toch de betekenis van een actief pluralisme? Weten dat je niet de enige bent en bekommerd zijn over de samenleving in respect voor de andersdenkende mens.

Paus Franciscus is een verademing voor ons. Het was ook een verrassing dat Franciscus paus werd. Hij was bij zijn aantreden zichzelf, kwam eenvoudig en authentiek over. Hij had zo iets van: je hebt mij gekozen, ik zal het op mijn manier doen.

Wat is uw visie over het geven van een nieuwe bestemming aan leegstaande kerken?

Ik ben er niet tegen. De infrastructuur die we uit het verleden hebben overgeërfd gaat onze krachten te boven. We kunnen niet meer alles gebruiken omdat we een kleinere groep geworden zijn. We moeten loyale burgers zijn. Ik ben geen voorstander van een uitverkoop van kerken. Het is een moeilijk dossier. De bisschop moet de toestemming geven, moet de kerk ontheffen en ik krijg veel reacties. Het is voor de overheid niet makkelijk een nieuwe bestemming te geven. In een stad lukt dat nog, er wordt een bibliotheek in gemaakt of een mu-

seum, maar in een dorp is het niet zo eenvoudig. En je kan er toch geen restaurant van maken en aan de biechtstoel eten? (gelach) Ik begrijp goed dat er burgemeesters zijn die moeten saneren. Gelovigen moeten beseffen wat de huidige situatie is. Als iedereen naar de kerk zou komen, zou er niet gesproken worden over sluiten. De tijden zijn veranderd, we moeten onze goede wil tonen.

Ethische kwesties

DS. De maatschappij is de laatste 50 jaar sterk geëvolueerd. Hoe staat u tegenover abortus, euthanasie (recent ook voor minderjarigen), homohuwelijken, ...?

Onze standpunten zijn niet altijd diegene die voor een groot deel van de bevolking vanzelfsprekend zijn, wij laten hier soms een dissonantie horen. Wij zijn bijvoorbeeld terughoudend tegenover euthanasie zelf. Dit zijn belangrijke kwesties die bijvoorbeeld pastorale werkers in ziekenhuizen dagelijks mee leven en waar ze op een correcte en ingeleefde manier mee moeten omgaan omdat het over concrete mensen gaat. Maar als er wetten gestemd zijn, dan zijn het de wetten maar dat betekent niet dat iedereen qua overtuiging hier mee akkoord moet gaan. Maar dit is wel het kader waarin we moeten werken.

DS. Mogen we even een citaat lezen? “*Het lijden is geen goed dat we zouden moeten nastreven. Het ware absurd. Pijn moet bestreden worden en het is vandaag ook mogelijk. Therapeutische hardnekkigheid is niet te rechtvaardigen. Het christendom koestert het lijden niet.*” (De bisschop knikt herkenkend want het is een citaat van hem)

Men zegt soms, de kerk is tegen euthanasie, ze heeft niet liever dan dat de mensen afzien. Ik heb het zelf meegemaakt met mijn vader 20 jaar geleden. Mocht het nu gebeuren, hij zou niet zo veel pijn gehad hebben. De pijn bestrijding is nu veel beter. Maar de daad zelf is voor mij iets anders. Maar denk niet dat de kerk van het gedacht is dat mensen moeten afzien met de mentaliteit dat pijn en lijden telt als verdienste bij God. Dat zijn kronkels waarvan ik zeg ‘houd er mee op’.

DS. Kunt u begrijpen dat er mensen zijn die met een wens zitten om te sterven?

Ja, natuurlijk en ik heb daar eerbied voor. Het is niet aan mij om te oordelen, ik kan dat begrijpen.

DS. In die zelfde tekst zegt u “... ook al probeert onze cultuur de dood zoveel mogelijk uit het gezichtsveld te houden.” Was het vroeger niet erger dan nu? Nu wordt er openlijk en rationeel over de dood gesproken. Vroeger deed men de rolluiken dicht.

De rolluiken waren dicht ja, maar ik kan mij als kleine jongen herinneren dat wij het dode lichaam gingen groeten. Ik heb niet de indruk dat de dood toen weggehouden werd van het leven. Nu verdwijnt de dood, men verbloemt het. Maar je moet respectvol met de dood omgaan omdat je anders riskeert geen respect meer te hebben voor het leven.

DS. Kunt u begrijpen dat een aanzienlijke groep mensen geen god nodig heeft om een goed en volwaardig leven te leiden?

Ja, ik kan dat goed begrijpen. Het geloof is geen evidentie want als het evidentie is of een volstreekte zekerheid dan is het

geen geloof. Als iemand mij zegt dat hij niet gelovig is, dan ben ik de laatste om mij daarover te verwonderen. Ik zeg dat niet alleen omdat ik dat tolereer, want ik hou niet van het woordje tolerantie, want dat zou willen zeggen dat ik het verdraag maar dat het beter anders zou zijn. En dat is niet zo. Als je weet wat geloven is, dan begrijp je ook wat het is als iemand niet god-gelovig is want je kan in andere dingen geloven. God-gelovig zijn is geen evidentie. Wij zeggen altijd “ik geloof” maar ik kan mij vergissen hé. Geloof is niet gelijk aan zelfzekerheid. Dat maakt het geloof ook bescheidener want je moet weten dat de andere mogelijkheid ook bestaat. Ook niet in God geloven mag je ook niet als de reinste evidentie nemen, het is een mogelijkheid. Het geloof geeft een surplus, men zegt soms “zonder geloof is er geen moraal” maar dit is niet zo. Je kan gelovig zijn en een groot zondaar zijn en je kan een heel goed mens zijn en niet god-gelovig zijn.

DS. Eén van de grote verschillen tussen een confessionele en een niet-confessionele overtuiging is het (niet) aanvaarden van dogma’s. Wij als humanisten wensen alles zelf te onderzoeken. Waar passen dogma’s nog ergens is?

Ik ben blij met uw vraag want in en buiten de kerk wordt het woordje altijd als zeer dogmatisch opgevat. Het is een spijtig woord, ik heb 16 jaar lang dogmatisch theologie gegeven maar dogmatisch betekent alleen uitleg over de inhoud van het Christendom. Het dogma is niet “het is zo en je moet daar geen vragen over stellen”. Ik geloof ook maar wat enige inzichtelijkheid heeft. Als je mij zou vragen dat ik moet geloven dat cirkels vierkant zijn, dan zou ik wel bedanken voor dat geloof. Als ik inziet dat het absurd is, dan verdwijnt ook het geloof. Theologie betekent het geloof inzichtelijk te maken, de innerlijke coherentie maar niet geloven “het is zo omdat het zo is”. Ook ons standpunt rond euthanasie is niet “dat mag niet omdat het niet mag”. We zoeken ook de antropologische relevantie, de voorzichtigheid rond het probleem. Het is niet puur “de kerk zegt dat het niet mag”. Ik heb geen dogmatische opvatting over het dogma.

DS. Een citaat van u uit 1993 *“Daarbij moet ze (de Kerk) wel aanvaarden dat er ook anderen zijn. Zij moet beseffen dat zij geen monopolie positie in de samenleving bezit, noch op ethisch, noch op religieus terrein. Zij moet het pluralisme aanvaarden, niet alleen uit noodzaak omdat het nu eenmaal een onontkoombaar gegeven is, maar van harte, van binnen uit”* (Omwille van Zijn naam. Tegendraads pleidooi voor de Kerk).

Wordt u, binnen de Kerk, als ‘de rebel’ gezien?

Nee, niet als rebel (lacht) maar dat hadden ze niet verwacht van een bisschop. Ik heb dit geschreven toen ik nog geen bisschop was maar ik ga nu niet van gedacht veranderen omdat ik het nu wel ben. Zoals we van de paus gezegd hebben: ze hebben mij gekozen, ze moeten er mee voortdoen. Maar ik ben geen rebel. Dat ligt niet in mijn temperament maar het tegendraadse zit er wel in. Ik zat in Leuven in '68, ik heb wel op straat gelopen maar heb niet met kasseien gesmeten (lacht).

DS. Een vast onderdeel van het interview is het Dilemma. U kiest tussen 2 zaken, enig commentaar mag en u mag één keer passen.

Zomers slaatje of hutsepot?

Zomers slaatje.

Club of Cercle?

(lachend) Cercle. Dat mag toch hé, dat is toch geen probleem.

Opera of gregoriaans?

(Aarzelt lang en past dan toch omdat hij opera te weinig kent)

I phone of brief?

(Resoluut) Brief schrijven.

Retraite of etentje met vrienden?

Retraite maar ik mag niet meer passen hé (lachend).

Brugge of Rome?

Wat bedoelt u?

DS. dat laten we aan u over.

Ik zal Brugge zeggen maar Rome is buitengewoon, Parijs zinkt in het niets. Italianen hebben grote architecten, je hebt in Rome grote dingen. Maar zet toch maar Brugge.

DS. Hoe zit uw toekomst nog in.

Ik ben 67, als bisschop moet ik op pensioen op 75 jaar. Ik hoop dat ik mijn steentje mag bijdragen tot de vernieuwing van de kerk in de provincie maar ik heb geen verdere grote plannen.

Dank u wel.

AANKONDIGINGEN

VC De Sleutelbrug
Nieuwjaarsreceptie 2015
op zondag 11 januari
van 11u tot 14u

Het Vrijzinnig Centrum Brugge en alle Brugse vrijzinnige verenigingen vieren Nieuwjaar op zondag 11 januari 2015. We wijken zoals verleden jaar uit naar de prachtige beschermde turnzaal van de Hogeschool West Vlaanderen, Sint Jorisstraat. In Brugge beter gekend als de 'Normaalschool'. (ingang langs de Klaverstraat).

12u: toespraak door William Pharasyn,
voorzitter Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug

Iedereen welkom!

NIEUWS

uit de vrijzinnige gemeenschap (West-) Vlaanderen

VERKIEZINGEN RADEN VAN BESTUUR IMD

Voor het beheer van de financiële en materiële belangen van de vrijzinnige gemeenschap werden publiekrechtelijke Instellingen voor Morele Dienstverlening (IMD) opgericht, één in elke provincie.

Elke Instelling wordt bestuurd door een raad van bestuur bestaande uit zeven verkozen leden en evenveel verkozen plaatsvervangers. Vijf leden en hun plaatsvervangers worden verkozen door de betrokken provinciale algemene vergadering, die functioneert als een kiescollege. De andere twee leden en hun plaatsvervangers worden door de Centrale Vrijzinnige Raad verkozen.

Driejaarlijks is er een hervkiezing van de leden van de raden van bestuur IMD. De zetelende bestuurders bereiken het einde van hun mandaat en zijn na 14 maart 2015 allen van rechtswege ontslagnemend. Op 14 maart 2015 worden nieuwe bestuurders en hun plaatsvervangers verkozen. De voorzitter van elke Instelling is belast met de verkiezing van de nieuwe raad van bestuur. De covoorzitter van de Centrale Vrijzinnige Raad, tevens voorzitter van deMens.nu, is belast met de verkiezing van de kandidaten te verkiezen door de Centrale Vrijzinnige Raad.

Vrijdag 23 januari 2015 is de uiterste datum waarop de kandidaturen voor de Raad van Bestuur van de Instellingen aange tekend of getekend voor ontvangst op het secretariaat van de Raad van Bestuur van de Instelling dienen toe te komen. De oproep voor kandidaat-bestuurders en het kandidaat-stellingsformulier met de adressen van de IMD's vind je op www.vrijzinnigwestvlaanderen.be.

LICHTFRONT '14

De jongeren die onze levensbeschouwing vertegenwoordigden op Lichtfront '14 waren tevreden dat ze er bij waren! Het was een heel mooi gebeuren!

OPROEP DEBATWEDSTRIJD DIGIMORES: WIE WORDT HET BESTE VRIJ-ZINNIGE DEBATDUO VAN VLAANDEREN?

Hujo en Digimores presenteren, samen met de huizenvandemens en deMens.nu, de 5de editie van de vrijzinnige debatwedstrijd. Hierbij nemen jongeren niet-confessionele zedenleer uit de 3^e graad SO het in duo verbaal tegen elkaar op rond actuele thema's.

Inschrijven kan tot en met 7 februari via het inschrijvingsformulier dat je vindt op www.debatwedstrijd.be

Op zaterdag 28 februari 2015 vinden in alle provincies en in Brussel voorrondes plaats. In West-Vlaanderen is dat in VC Mozaïek te Kortrijk. In deze selectierondes wordt er op zoek gegaan naar het beste debatteam per provincie. De duo's die als winnaars uit deze provinciale rondes komen, nemen het nadien tegen elkaar op tijdens de nationale finale in Brussel. Een prominente jury zal uitmaken welk duo Vlaanderens beste vrij-zinnige debatduo 2015 wordt.

Leerkrachten niet-confessionele zedenleer en medewerkers van vrijzinnig humanistische organisaties worden aangemoedigd om debatteams (koppels) samen te stellen en te coachen. Hiervoor kan gebruik gemaakt worden van lesmateriaal op de vernieuwde website van Digimores.

NIEUWS

uit het huisvandeMens

HERDENKINGSPLECHTIGHEID

Naar jaarlijkse gewoonte, hadden wij ook dit jaar een algemene herdenkingsplechtigheid. Deze ging door op donderdag 13 november in de Magdalenazaal te Brugge.

De organisatie van de herdenkingsplechtigheid gaat telkens uit van het huisvandeMens Brugge, in samenwerking met de moreel consultants van AZ St. Jan Brugge en Henry Serruys te Oostende, de moreel consultants van de Woon- en Zorgcentra en de vrijwillige sprekers.

Wij kozen dit keer voor het thema 'kleurenpracht', om onze teksten en gedichten te schakeren. Het geheel werd ondersteund door luisterrijke muziek, ons gebracht door Luna Visser en Marieke Van Daele, harpisten van het Conservatorium te Brugge.

Al bij het binnenkomen werden onze bezoekers verwelkomd in een sfeer van zachte rust. Hiervoor zorgden een kleurrijke fotoreportage, waarin de pracht van de natuur in al haar kleuren werd getoond. De muziek legde de nodige accenten. Vooraan op de tafel: vele herfstbladeren in geel, oranje, rood, bruin tot paars, en nog even wat groen. Er tussen door kleurrijke kaarsenhoudertjes met dappere vlammetjes. Naast de tafel een levensboom vol 'doorkijkhartjes'.

Zoals Kristine Van Den Eede zegt in haar gedicht 'Het is Avond': "Achterover leunen in een bed van geelrode kleuren is niet zozeer een sterven dan wel een geboren worden ...". We zagen de gezichten van onze bezoekers zich zachtjes ontspannen en met verwondering rond kijken, in grote afwachting naar wat nog komen zou ...

Muziek, poëzie, proza, foto's en teksten wisselden elkaar af. Het hoogtepunt was het opbouwen van de levensboom: voor iedere overledene mocht één familielid een gekleurd blad komen kiezen, daarop de naam van de overledene schrijven en het blad aan de boom hangen. De boom werd op die manier al snel één gekleurde eenheid, een groots, vól en wondermooi geheel ... Ook in de dood is men blijkbaar niet alleen.

Diepe vrede, puur wit van de maan voor jou.

Diepe vrede, puur groen van het gras voor jou.

Diepe vrede, puur grijs van de dauw voor jou.

Diepe vrede, puur blauw van de lucht voor jou.

(Fiona Macleod)

Wij weten dat de herdenking voor vele mensen een troostmoment is, juist omdat we bewust stilstaan bij diegenen die we moesten loslaten.

Diegenen die in ons hart zó nabij zijn, worden die avond bij naam genoemd.

Het uitspreken van de naam van de overledene -van diegene die lééft in ons binnenste - blijft het centrale moment van de herdenkingsplechtigheid.

Wij hopen dan ook dat we op die manier ondersteunend kunnen zijn, en tegemoet komen aan de vele gevoelens die gepaard gaan met rouw.

Voor diegenen die dit wensen, maken we na de herdenking ook steeds tijd voor een warme babbel, bij een drankje.

Nabestaanden zijn het hele jaar door ook welkom in het huisvandeMens, Jeruzalemstraat 51 te Brugge, en dit voor rouwzorg. Ook beschikken wij over een uniek, vrijzinnig humanistisch rouwpakket voor kinderen en jongeren. Hun noden voor ondersteuning en begeleiding bij het verwerken van verdriet, liggen ons nauw aan het hart.

Contacteer ons liefst vooraf voor een afspraak (050 33 59 75). Dan kiezen we samen een moment, waarop (en omdat) wij er zijn voor jou!

JEANNINE VANWALLEGHEM
vrijwillig spreker

Tekst uit de herdenkingsplechtigheid:

Ik kan het je natuurlijk niet meer vragen. De tijd is verstreken.
Mijn vragen aan jou blijven roerloos hangen in het niets.
Ik kan alleen nog een éigen antwoord zoeken.

En ik kan het je niet meer vertellen, alles wat ik vandaag heb meegemaakt. Zelfs voor de onbelangrijke, alledaagse dingen, is een luisterend oor zo deugddoend. Dat besef ik nú pas.

Je kende me door en door.
Je deelde met mij een heel verleden.
We moesten niet wikken en wegen, alvorens ons gedacht te zeggen. We kenden elkaars gevoelens en elkaars meningen.
Het was zo gemakkelijk eigenlijk.
Puur comfort. Want bij jou kon ik terecht, daar moest ik geen afspraak voor maken. We leefden in mekaars wereld, met mekaars zorgen, muizenissen en tevens ... met mekaars grote idealen en kleine gelukjes.
Alles samen, dát was WIJ!

De ultieme bevestigingen van alledag zijn weggevallen.
De vertrouwdheid, de samenhang, daar ben ik van afgesneden.
Het is ineens een heel vreemde wereld, zo zonder jou.
Dit is een wereld die ik niet ken, waarin ik nooit heb geleefd!
Alsof ik me compleet moet heroriënteren.
Maar dat kan niet zomaar. Want waar laat ik jóu achter, als ik zonder omzien verder ga.

Binnenin me werd het herfst toen je stierf.
Nu voel ik me 'putje winter'.
Koud. En vereenzaamd.
En ik kan het soms nog steeds niet geloven, dat jij er niet meer bent. Het is alsof dit níet kan, niet mag.
Dat je dood bent, overweldigt me nog bijna elke dag.

Sedert de dag dat ik je voorgoed moet missen, voel ik me half zo sterk, half zo aanwezig. De verbinding is deels weggevallen, niet alleen met jou maar ook met het leven rondom mij.
Men tracht me te betrekken.
En ik doe mijn best. Maar mijn lach is niet echt, mijn ja is maar half, mijn hart en mijn lijf schreeuwen nee!

En dan spreek ik nog niet over de tranen van verdriet, de tranen van woede en onmacht, de tranen van het diepste gemis om jou.

Die tranen komen soms heel plots, onaangekondigd.
Ze breken uit, barsten los, scheuren uit hun voegen.
Wie kan zoiets begrijpen?
Wie staat stil waar ik stil sta, waar de weg is opgehouden een weg te zijn?

Vroeger zag ik een toekomst, tot in de vérte, ik kon zó door de tijd heen kijken.
We bolden losjes en vol vertrouwen - zeg maar niets vermoedend - door de jaren.
Dat ene moment, toen ik je verloor, dat moment heeft alles bevroren.

Met wat afleiding kom ik soms weer ergens.
Een bijeenkomst in de vereniging, een voormiddagje boodschappen doen, of wat tuinieren. Het doet me goed.
Maar ook de afleiding brengt me uiteindelijk weer bij de gedachte aan jou. Aan de pijn ga ik niet ontsnappen.

O já, weet je, jij gaat met me mee, nog élke dag, ... in mijn gedachten.
Sommige mensen die ik zie, doen me tevens aan het verleden en aan jou denken. Je hebt een link met hen en dat maakt alles weer eventjes meer herkenbaar, zelfs meer bespreekbaar. Het maakt alles normaler.

Ach, ik wou zo graag dat je er nog was. Dat ik samen met jou aan tafel zat, zonder dat we iets hoefden te zeggen. Ik wou dat ik die blikken van verstandhouding nog had. Die deelde ik alleen met jou. Of mijn kleine ergernissen aan jou, ja, dat ook, de ergernissen die er echt niet meer toe zouden doen.

Had ik die nog maar!
Dan had ik je nog.

ILSE ROTSAERT
vrijzinnig humanistisch consultant huisvandeMens Brugge

NIEUWS

uit de verenigingen HUJO

HUJO - EEN GRENZELOOS EIGENZINNIGE JEUGDWERKING

Hujo is dé vrijzinnige humanistische jeugdvereniging in Vlaanderen. Sinds 1958 organiseren ze activiteiten, vakanties, vorming en maatschappelijke sensibiliseringsacties voor kinderen en jongeren van 6 tot 30 jaar. Ze zijn een alternatieve jeugdwerking die de nadruk legt op de vrijzinnig humanistische waarden en normen. "Bij Hujo gaan we in dialoog met respect voor de eigenheid van elke jongere."

"Onze jongeren zijn de toekomst", zegt Derkje Van der Elst. Als inhoudelijk coördinator waakt ze over de kwaliteit van vakanties, activiteiten, workshops en spelen. "We stimuleren onze leden om zich te ontplooiën tot geëngageerde mensen. We ondersteunen hen om zelf zin te geven aan hun leven." Ze vindt de vakanties en activiteiten van Hujo een veilige ruimte waar jongeren op een speelse, creatieve en avontuurlijke manier hun individuele en sociale vaardigheden kunnen ontdekken en ontwikkelen.

Dat beaamt ook Petra De Deyn (16), animator bij Hujo en al zes jaar lid. "Bij Hujo speelt iedereen met iedereen", zegt ze. "Iedereen respecteert elkaar. Dat is voor mij het belangrijkste. Op de vorige paasvakantie waren er enkele weeskinderen bij. Ze werden niet vreemd bekeken, maar net gesteund en door iedereen gelijk behandeld. Mijn klein hartje wordt daar helemaal warm van."

Grensverleggend

Hujo biedt op haar vakanties en tijdens andere activiteiten een gezellig nest en een veilige sfeer, waarbinnen kinderen en jongeren zichzelf kunnen zijn en samen met anderen kunnen spelen, ontdekken en samen zijn. "Onze vakanties worden begeleid door geattesteerde animatoren die, met respect voor de visie en missie van Hujo, vakanties met net dat tikkeltje meer willen organiseren en begeleiden", zegt Derkje. "Op een

speelse manier, met respect voor elk kind en elke jongere, willen we de kinderen en jongeren de wereld laten ontdekken en hun eigen grenzen verkennen en verleggen."

Verbondenheid

Hujo is ook 'do-it-yourself'. Haar leden bepalen mee de inhoud van activiteiten en vakanties. Volgens Derkje staan bij Hujo gelijkwaardigheid, vrijheid, solidariteit, inclusie en dialoog centraal. "Hujo is en blijft natuurlijk een vrijwilligersorganisatie", zegt ze. "Daarom nodigen we onze vrijwilligers uit om actief en kritisch het beleid van Hujo mee te bepalen" Hujo wil volgens haar de verbondenheid en interactie tussen alle vrijzinnig humanistische kinderen en jongeren stimuleren. "Daarom zetten we in de toekomst nog meer in op samenwerking met andere organisaties en leerkrachten Niet Confessionele Zedenleer".

Of zoals Petra het stelt: "In de zes jaar dat ik lid ben, blijft Hujo mij steeds meer verbazen door de indrukwekkende kampen en zalige leden. Ik ben een trouwe Hujonaut en dat zal nog wel even zo blijven!"

Ben je geïnteresseerd in Hujo en haar werking?

Surf dan naar hujo.be voor meer informatie of stuur een mailtje naar info@hujo.be. Op hujo.be/vakantie vind je ook meteen Hujo's zomer-en herfstvakantie-aanbod.

WAAR maar toe?

Raadpleeg de kalender op www.vrijzinnigbrugge.be voor last minute wijzigingen
 Voor extra info en bevestiging zie telefoongids pagina 24

ORGANISATIE	TIJDSTIP	ACTIVITEIT	PLAATS
	Donderdag 8 januari 2015 om 14u00	Lezing 'De rijkdommen van de zee en de oceanen zijn bedreigd'. Spreker: Dr. Jan Seys, VLIZ	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
De Sleutelbrug	Zondag 11 januari 2015 van 11u00 tot 14u00	Jaarlijkse nieuwjaarsreceptie	Hogeschool West Vlaanderen (Howest) Turnzaal. Ingang via Klaverstraat.
WILLEMSFONDS	Zaterdag 17 januari om 14 uur	Geleid bezoek aan 14-18 Brugge in oorlog: historische tentoonstelling van Sophie De Schaepe drijver. Vrij bezoek aan Oorlog in Beeld: fotografietentoonstelling van Carl De Keyzer en David van Reybrouck	Stadshallen Brugge
	Zaterdag 17 januari	Gepland bezoek aan de tentoonstelling 'Genummerd & getekend - Marcel van Maele in meervoud'	Gezellenmuseum
	Donderdag 22 januari 2015 om 14u00	Lezing 'Het immateriële erfgoed: wat en hoe borgen?'. Spreker: Prof. dr. Marc Jacobs, Vrije Universiteit Brussel	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
	Zondag 25 januari	Algemene Statutaire Ledenvergadering met etenijfe	Howest, Sint-Jorisstraat 71, Brugge
WILLEMSFONDS	Zondag 25 januari om 11 uur	Nieuwjaarsreceptie i.s.m. de Brugse Liberale vrouwen met optreden "Woord en Muziek" door In. Van het Conservatorium Brugge	Liberale Mutualiteit W-VI. Revillipark 1 Brugge
	Donderdag 5 februari 2015 om 14u00	Lezing 'Nieuwe visies op kernenergie en energiebeleid'. Spreker: Prof. dr. Gilbert Eggermont, em., Vrije Universiteit Brussel	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
WILLEMSFONDS	Dinsdag 10 februari om 20 uur	Rita Lommée brengt de monoloog 'Simonne' van Jan van der Hoeven, een beklijvend oorlogsverhaal	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
	Donderdag 12 februari	Darwindag. Raadpleeg www.vrijzinnigwestvlaanderen.be voor info over de activiteit.	

	Vermeylenfonds	Vrijdag 20 februari	Bijwonen optreden Yevgeni 'Van hierboven'	Stadsschouwburg
	Vermeylenfonds	Zaterdag 21 februari	Atelierbezoek - glasatelier van Marcel Vlamynck (Assebroek)	
	Brugs Universitair Centrum	Donderdag 26 februari 2015 om 14u00	Lezing 'Biochemistry for dummies: de chemie van het leven en haar toepassingen in de biotechnologie'. Spreker: Prof. dr. Jan Steyaert, Vrije Universiteit Brussel	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
	Willemsfonds	Zaterdag 28 februari om 19 uur	Algemene Vergadering gevolgd door etentje Gastspreker: Jasper Pillen.	Rest. Breydel - de Coninc Breidelstraat 24 Brugge
	Brugs Universitair Centrum	Donderdag 5 maart 2015 om 14u00	Lezing 'De jeugdzorg veranderen: een moeilijke opgave'. Spreker: Prof. dr. Jean-Pierre Van Hee, Vrije Universiteit Brussel, Algemeen Directeur Jeugd & Welzijn	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
	Vermeylenfonds	Zaterdag 14 maart	Uitstap Brussel: vm: geadist bezoek aan het Justitiepaleis nm: geadist bezoek aan de tentoonstelling 'The Ottoman Orient in Renaissance Art' (Bozar)	Brussel, Justitiepaleis en BOZAR
	Brugs Universitair Centrum	Donderdag 19 maart 2015 om 14u00	Lezing 'Klimaatwijzigingen en hun gevolgen'. Spreker: Prof. dr. Philippe Huybrechts, Vrije Universiteit Brussel	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
	Vermeylenfonds	Zaterdag 11 april	Daguitstap Oostende - De Zee van Jan Hoet: vm: geadist bezoek aan de tentoonstelling 'De ZEE' in MuZEE nm: geadist rondleiding aan de buitenlocaties van 'De ZEE'	
	Brugs Universitair Centrum	Donderdag 7 mei 2015 om 14u00	Lezing 'Brugge archeologisch verder onderzocht: recente en toekomstige opdrachten'. Spreker: Mevr. Bieke Hillewaert, Diensthoofd Archeologisch Centrum Brugge, Raakvlak	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
	SOS Nuchterheid	Elke donderdagavond om 19u30	Bijeenkomst. Info: 0478 373 865	Vrijzinnig Centrum De Sleutelbrug
	HuisvandeMens	Elke donderdagavond open tot 20 uur	Voor vrijzinnige plechtigheden, informatie over wijsverklaringen, vrijzinnig humanistische begeleiding, ...	Jeruzalemstraat 51, 8000 Brugge

De concepten van de menselijke waardigheid

Charles Susanne

Waarom het onderwerp 'menselijke waardigheid' voorstellen? Het concept 'waardigheid' schijnt voor iedereen duidelijk te zijn en wij beschouwen het als belangrijk. Nochtans is dit begrip zeer confuus en wordt het vaak gemanipuleerd.

De referenties tot de menselijke waardigheid zijn dikwijls niet neutraal, ze worden gemanipuleerd door een filosofisch vooroordeel gebaseerd op een christelijk spiritualisme en een doelgerichte plan van de Natuur. De menselijke waardigheid, als het niet gekoppeld wordt met de autonomie van de persoon, zou dan overeenkomen met de heiligheid van het leven. In het concept van het recht waardig te sterven bij voorbeeld, moet waardigheid gekoppeld worden met de autonomie van de persoon om zijn levenskwaliteit te evalueren.

Definitie van deze waardigheid

Het concept van waardigheid is gebonden aan de levenskwaliteit, of liefst aan de kwaliteit van zijn eigen leven. De waardigheid is dus gebonden aan de persoon zelf. Het beginsel van waardigheid is in feite meervoudig, het is onbepaald in de mate dat het sociale en politieke factoren impliceert. Wie beslist over de waardigheid? Waardigheid van het genoom, van het embryo, van de menselijke organen? Men moet hier ook herinneren dat de geest van de universele verklaring van

de Rechten van de Mens de personen als individuen wenst te verdedigen, en niet embryo's of genoom bv, ver dus van individu's.

Het is natuurlijk legitiem te herinneren dat elke persoon het recht heeft tot respect en dus tot waardigheid. Maar het is niet normaal dat men dit nobele concept van de Rechten van de Mens gebruikt, om verboden te verdedigen op abortus, euthanasie, experimenten op stamcellen en om in feite alle vrije gedachten en alle kritische debatten te begrenzen.

Laten we enkele praktische voorbeelden nemen.

De menselijke waardigheid in het begin van het leven is in feite gebonden aan de definitie zelf van het leven en van het menselijke leven in het bijzonder. Betreffende het begin van het leven, is er een fundamenteel verschil tussen: a) het traditionele christelijke standpunt, dat stelt dat de persoon aanwezig zou zijn vanaf de conceptie, en b) het wetenschappelijke standpunt waarin het embryo een toenemende waarde heeft naarmate zijn ontwikkeling. In het eerste geval, is het menselijke leven aanwezig vanaf de bevruchting, ziel en geest inbegrepen: het statuut is universeel en niet bespreekbaar, want gebaseerd op theologische factoren en op de transcendentie. In het tweede

geval, is het statuut door de moeder zelf en door een ouderlijk project bepaald: de definitie hangt dus af van persoonlijke en subjectieve factoren en dus niet van absolute factoren.

Laten we ook het voorbeeld nemen van de procreatie. De menselijke bevruchting gebeurde sinds duizenden jaren uitsluitend volgens natuurlijke regels, met een hoge mortaliteit van moeder en kind. Later kon de moderne geneeskunde de mortaliteitsfrequentie verminderen en contraceptieve technieken voorstellen. Heden stelt deze geneeskunde tal van andere mogelijkheden voor om de menselijke «natuur» te helpen door kunstmatige inseminatie, in vitro bevruchting, pre-implantatie diagnostiek, draagmoederschap, post-menopauze zwangerschap, ... Een handicap vermijden is ook een waarde in zichzelf: het is legitiem voor ouders met een kinderwens deze kinderen in goede gezondheid te wensen. Het is dus normaal voor ouders prenatale diagnose te eisen, therapeutische abortus, en misschien morgen verbeteringen langs 'genetic engineering'.

De evolutie van de natuurwetenschappen beantwoordt niet meer aan de religieuze standpunten, maar de theologische a priori's blijven de wetgevers beïnvloeden door grenzen voor te stellen. De vooruitgang van de natuurwetenschappen is onomkeerbaar geworden en de theologische bezwaren worden vlug gediscredeerd. Daarenboven wat hier verboden wordt is op andere plaatsen toegelaten, wat ongelijkheden tussen bevolkingen met zich meebrengt. Worden in de bio-ethiek steeds echte redeneringen ontwikkeld? Bewust of onbewust? Of is het soms geen hypocrisie? Waarom wordt, wat stamcellen en hun potentiële therapeutische mogelijkheden betreft, sinds 2004 iedere vorm van klonering in Frankrijk verboden daar waar afwijkingen worden toegelaten door een wet van 2006? Waarom verbieden Duitsland, Oostenrijk, Italië de productie van embryonale stamcellen daar waar invoer van deze cellen wordt toegelaten? Hypocrisie of niet?

Euthanasie

Laten we het einde van het leven beschouwen, en daar ook tegenstrijdigheden. Het recht waardig te sterven of niet akkoord gaan met euthanasie in naam van de levenswaardigheid. In biologische termen, is de mens op biologisch niveau geboren en de cultuur heeft hem nadien naar een menselijke toestand gebracht, het einde van het leven riskeert hem terug op een biologisch niveau te brengen.

Op het einde van zijn leven, kan de mens, die zijn waardigheid niet wenst te verliezen, of zijn autonomie ten gevolge van een ongeneeslijke ziekte, aanspraak maken op euthanasie.

Het recht waardig te sterven verwijst naar drie concepten:

1. vrijheid van de persoon om het einde van zijn leven te evalueren, het recht bijgevolg tot autonomie en zelfbeschikking,
2. de persoonlijke waardering van de kwaliteit van zijn eigen leven, eventueel beschouwd als ondraaglijk,
3. de schatting van de waardigheid van het leven, voor zichzelf maar ook in de blik van anderen.

Dit impliceert dat de persoon meester blijft van zijn lichaam, en dat de persoon niet vervreemd wordt. Zijn leven mag niet in beslag genomen worden door een gewetensdirecteur, die hem zou zeggen dat waardigheid een transcendentale waarde is en dat het individuele leven geen waarde heeft omdat het tot God, Allah, ... zou behoren. Dergelijke personen menen de 'waarheid' te bezitten en verbergen euthanasie achter palliatieve zorgen, beweerend dat euthanasie hierdoor niet meer nodig zou zijn. Achter deze debatten omtrent euthanasie en palliatieve zorgen, is er het verband dat iedereen met de dood onderhoudt, in het bijzonder zijn eigen dood en zijn filosofische opvattingen.

Sterven is leven. Sterven met open ogen zei Marguerite Yourcenar. Het is het recht op het leven, ja maar welk leven. Het is het recht op het einde van het leven, ja maar welk einde. Wat is heiliger? Het principe van het leven in het algemeen of de persoon die in leven is? Moet men niet prioriteit geven aan de verdwijning van het lijden met het risico de dood te versnellen.

Conclusies

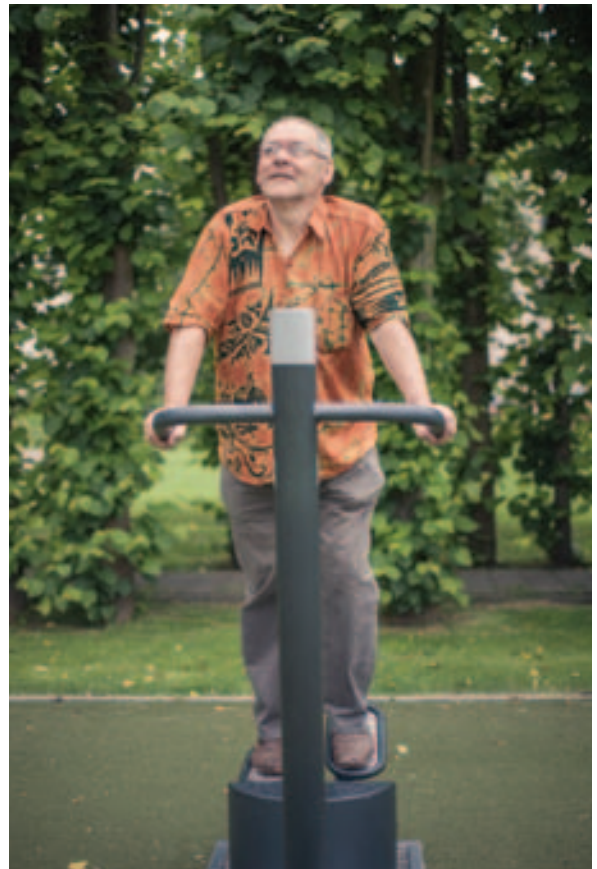
1. Het is natuurlijk legitiem zich te herinneren dat elke persoon het recht heeft tot respect en dus tot waardigheid. Maar het is niet normaal dit nobele concept van de rechten van de Mens te gebruiken om een verbod op abortus, euthanasie, gebruik van stamcellen te bevorderen en om, in de feiten, vrijzinnigheid en kritische debatten te beperken,

en zelfs te veroordelen. Zoals in het geval van het creatio-nisme, bestaat dus het gevaar dat een religieuze tendens haar eigen conceptie van de menselijke waardigheid aan de hele maatschappij zou opleggen. Het is duidelijk het geval voor de debatten die euthanasie en het statuut van het embryo betreffen. Iedereen moet geëerbiedigd worden, maar wie bepaalt de menselijke waardigheid?

2. De natuurwetenschappen en de geneeskunde boeken snelle en aanzienlijke ontwikkelingen, die de menselijke natuur ter sprake brengen. Zonder in het sciëntisme terug te vallen, is het wel duidelijk dat vele recente ontwikkelingen met de wetenschappelijke kennis verbonden zijn, en aan de opvoeding die eraan gebonden is. Maar de techno wetenschappen ontwikkelen meer en meer toepassingen (van de genterapie tot de klonering, van de DNA recombinanten tot de neurobiologie, van de procreatie technieken tot het gebruik van stamcellen...) met dus meer en meer economische en sociale implicaties, wat de controle door

ethische commissies verantwoordt. De bio-ethiek beoogt nog te vaak de mens, met een judeo-christelijke bril, als een dualistisch wezen (materieel voor het lichaam en spiritueel voor de ziel). De mens zou uitsluitend via symbolische wijze op een 'menselijke' wijze mogen evolueren, de mens zou buiten een biologische evolutie moeten staan.

3. Het is de eigenkennis ('ken jezelf') dat ons naar de menselijke waardigheid moet brengen, naar zijn bijna quasi metafysische dimensie en naar zijn autonomie. Autonom zijn is tegelijkertijd niet afhankelijk zijn maar ook de capaciteit hebben de principes van algemene en universele interesse waar te nemen. Het is vrij zijn en het is tussen vrije mannen en vrouwen dat wij kunnen handelen. De menselijke waardigheid, individueel en collectief, moet dus overeenkomen met de mogelijkheid beter te worden, zichzelf overtreffen en niet in het behoud van limieten dat de traditie - en/of de godsdiensten ons heeft geïmponneerd. De spanning betreffende de menselijke waardigheid bereikt een hoogtepunt met vragen zoals het statuut van het embryo en van euthanasie.
4. Onze westerse beschavingen werden gebracht van het ontologisch statuut van de Mens (God schiep de Mens naar zijn beeld, tot het beeld van God werd hij geschapen, Genesis) waar de waardigheid derhalve voortvloeit van het goddelijke statuut van de Mens, top van de ladder van de levende wezens naar een humanistisch ideaal zoals door

Pic de la Mirandole gedefinieerd waar de Mens geen eigen natuur heeft maar kan ze alle verkrijgen en waar de mens zal worden wat hij zal wensen te worden, wat hij van zichzelf zal maken.

«Men ontstaat niet als Mens, men wordt het» (Erasmus). Het gaat over een breuk met het dogmatisme, de Mens beantwoordt niet meer aan de goddelijke wil en wordt dus vrij met vol vertrouwen in zijn eigen lot.

5. Waarom beschouwen dat de menselijke waardigheid zou beschadigd worden door nieuwe technieken. De technologieën zijn altijd nieuw. De mens is, sinds zijn oorsprong menselijker geworden door de ontwikkeling van nieuwe technieken. Wat zou er onwaardig zijn aan beter de geboorten te controleren, familie planning te ontwikkelen, sommige congenitale misvormingen te vermijden en op het einde van het leven de persoon laten beoordelen over zijn eigen waardigheid.
6. Zichzelf beter kennen laat toe de anderen en de verschillende culturen beter te begrijpen. De andere culturen bezitten ook de zin van menselijkheid. Waarom niet spreken van universaliteit wanneer, in alle culturen, de mensen op dezelfde manier reageren t.o.v. onmenselijke gedragingen, geweld en onrecht. De misdaden tegen de menselijkheid, het verwerpen van foltering, en van vernederende gedragingen laten impliciet het universele karakter van de menselijkheid verschijnen. Het begrip humanisme wordt vergezeld met wetenschappelijke vooruitgangen en met politieke evoluties.

Hoe zou men de moderne vooruitgangen in de biologie en de genetica niet kunnen aannemen als zijnde deel van een gemeenschappelijk menselijk erfdeel? Hoe zou men niet zien dat de nieuwe numerieke technologieën de mogelijkheden van culturele kruising verhogen, nieuwe openingen aan de democratie geven en aan een universele en democratische humanisme?

Van universalisme afstand doen zou ons tot het zwijgen imponeren, zou beschouwen dat elke maatschappij zijn eigen theorie van de rechten van de Mens zou kunnen definiëren, zou het beginsel van één verklaring van de rechten van de Mens opgeven, zou vergeten dat er een inherente waardigheid bestaat voor alle menselijke wezens, en dat er dus universele rechten en verplichtingen bestaan.

7. Het begrip waardigheid is een paradigma, dat ons kan helpen, indien wij het verrijken met onze humanistische waarden, om ons naar een wereld te brengen, meer verlicht, meer solidair en meer respectvol.
De menselijke waardigheid is functie van de vrijheid van de mens: deze waardigheid hangt inderdaad niet af van natuurlijke talenten maar van wat men met zijn eigen kwaliteiten doet, het hangt dus af van ons werk op onszelf en dus van de persoonlijke vrijheid.
8. Het begrip waardigheid is dus belangrijk omdat het iedereen van ons verplicht te filosoferen, na te denken over de wijze de mens en de maatschappij te verbeteren.
Het permanente doel van het humanisme is de menselijke waardigheid te verdedigen langs de verdediging van onze principes van gelijkheid, vrijheid, broederlijkheid en solidariteit. Vrije gedachten is een tautologie. Moet de denkwijze niet altijd vrij zijn?
De menselijke waardigheid is zijn vrijheid, die hem toelaat zich volledig te ontwikkelen.

Charles Susanne

Charles Susanne is professor anthropologie en menselijke genetica aan de Vrije Universiteit Brussel en aan de Université Libre de Bruxelles.

Zijn CV vermeldt: Doctor Honoris Causa Universiteit van Szeged (Hungary), Université de Toulouse Paul Sabatier (Toulouse III), Universiteit van Boekarest en van University Eotvos Lorand Budapest.

Humanistische jongeren vzw presenteren

DIGIMORES DEBATWEDSTRIJD

In samenwerking met de huizenvandeMens en deMens.nu

28 FEBRUARI 2015
ZATERDAG

VC MOZAÏEK / KORTRIJK

GRATIS
incl. broodjeslunch en
receptie achteraf

DEBATWEDSTRIJD VOOR VRIJ-ZINNIGE JONGEREN

WAT?: in duo wordt gedebatteerd rond brandend actuele maatschappelijke en persoonlijke thema's

WIE?: derde graad secundair onderwijs

WAAROM?: Omdat de mening van jongeren telt en er mooie prijzen te winnen vallen!

Meer informatie en inschrijven op www.debatwedstrijd.be

NIEUWS

uit de verenigingen SOS Nuchterheid

“Het is een zinvolle bezigheid, maar ik ben er niet aan verslaafd”

“Met geen tien paarden krijgen ze mij daar naartoe.” Dat antwoordde Wilfried Van der Borgh (67) toen de ontwenningssklinik hem aanraade om deel te nemen aan groepsgesprekken om zijn alcoholprobleem te overwinnen. Dat was bijna achttien jaar geleden. Nu is Wilfried al zeventien jaar nuchter en organiseert hij wekelijks zelf een praat sessie voor mensen met een verslaving. Als voorzitter van SOS Nuchterheid wil hij anderen helpen vanuit een vrijzinnig humanistisch perspectief.

Julie Van Garsse

HOE BEN JE BIJ SOS NUCHTERHEID TERECHTGEKOMEN?

Toen ik de deur van ontwenningssklinik De Pelgrim achter me dichttrok, moest ik niets hebben van nazorg. Ik zou het zelf wel redden. Ik ben vier maanden nuchter gebleven en dan ben ik hervallen. Tien dagen lang heb ik me te pletter gezopen. De elfde dag, op 10 juni 1997, heb ik me laten opnemen in het ziekenhuis en tegelijkertijd heb ik de Anonieme Alcoholisten (AA) gebeld. SOS Nuchterheid bestond toen nog niet. Drie jaar lang ben ik naar de AA-groeps sessies gegaan. De zelfhulpgroep heeft zijn nut bewezen, ik ben van de drank afgebleven, maar ik had het heel moeilijk met de ingesteldheid. Bij AA werken ze vanuit het twaalfstappenprogramma, waar God - met hoofdletter - alomtegenwoordig is. Je moet je lot in zijn handen leggen en erop vertrouwen dat hij je weer beter

kan maken. Dat mocht ik zelf invullen, zeiden de AA-ers. Mag ik dan mezelf als God zien, vroeg ik hen, want van God verwachtte ik niet veel hulp - als hij zo goed was, had hij me wel niet met een drankprobleem opgezadeld. Dan klonk het dat ik het te ver zocht. Ik zit dus niet zo in elkaar: ik wil antwoorden, en die kreeg ik niet. In 2001 las ik in *De Morgen* een paginagroot artikel over SOS Nuchterheid. Vanaf dan ben ik naar hun bijeenkomsten in Gent gegaan.

EN NIET LANG NADIEN WERD JE ZELF VRIJWILLIGER VOOR SOS NUCHTERHEID?

Ik heb er mee voor gezorgd dat er ook in Aalst een aanspreekpunt kwam in 2002, in het huisvandeMens Aalst. Daar heb ik de wekelijkse praatmomenten opgestart, en die groepsgesprekken begeleid ik vandaag nog steeds. Als ik een halfuur voor aanvang de deur opendoe, staan de mensen meestal al te wachten. Het is een succesverhaal. Onlangs zaten we met 26, dat is zelfs te veel.

HOE PROBEERT SOS NUCHTERHEID VERSLAAFDE MENSEN TE HELPEN?

De vrijwilligers van SOS Nuchterheid hebben zelf verslavingsproblemen gehad, en hebben die nu onder controle. Tijdens de praat sessies geven ze het woord aan mensen die uit eigen beweging langskomen en van hun probleem af willen. Sommigen gebruiken nog, anderen zijn al tien jaar nuchter. Deze mensen hebben vragen, we zoeken samen naar antwoorden. De bedoeling is dat ze elkaar oplossingen aanreiken. Dé oplossing hebben we niet, het is aan de betrokkenen om uit zoeken wat er voor hen past. Wij leggen niets op. Wij proberen de mensen enkel te stimuleren om aan zichzelf te werken, te leren over de problematiek en niet zomaar iets klakkeloos te aanvaarden.

Wat doe je nog, buiten de gesprekken in goede banen leiden? Als voorzitter van de vzw coördineer ik alle praat sessies in Vlaanderen en Brussel en zetel ik in de raad van bestuur van

“Natuurlijk wil ik het liefst dat we op een bepaalde dag mogen ophouden te bestaan.”

© Jeroen Vanneste

deMens.nu. Sinds 2004 zijn wij een lidvereniging. Daarnaast beheer ik de website, volg ik mee het forum en de telefoon-permanentie op. Het centrale nummer is 24 uur op 24 bereikbaar. En ik trek regelmatig naar ontwenningklinieken om de werking van SOS Nuchterheid uit te leggen aan de patiënten. Zo komen ze hopelijk voor nazorg aankloppen. Ik stel vast dat we zijn uitgroeid tot een volwaardige speler op het terrein.

WAT IS SOS NUCHTERHEID?

SOS Nuchterheid (°1998) is een vertrouwelijk en anoniem netwerk van zelfzorginitiatieven voor iedereen die een verslaving (alcohol, drugs, medicatie, seks, eten ...) wil doorbreken. Het is een alternatief voor dogmatisch gerichte zelfhulpgroepen. Je kan terecht op zeventien aanspreekpunten in Vlaanderen en Brussel. Meer info vind je op www.sosnuchterheid.org

HOE WORD JE VRIJWILLIGER?

SOS Nuchterheid zoekt vrijwilligers: ervaringsdeskundigen die hun probleem hebben overwonnen en bijeenkomsten willen organiseren. Ze moeten wel zelf vertrouwd zijn met de bijeenkomsten.

Neem contact op via **T 09 330 35 25**
of info@sosnuchterheid.org

ZOEK JE ZELF HULP?

Iedereen is welkom bij SOS Nuchterheid. Je kunt contact opnemen via brief, e-mail of het internetforum, zie www.sosnuchterheid.org Je kunt ook altijd terecht op **T 09 330 35 25**.

HOE ZIE JE DE TOEKOMST BIJ SOS NUCHTERHEID?

Natuurlijk wil ik het liefst dat we op een bepaalde dag mogen ophouden te bestaan, maar dat zal nooit gebeuren. Meer aanspreekpunten zijn nodig, dus we zoeken vrijwilligers. Zelf zou ik graag nog een termijn als voorzitter erbij willen doen. SOS Nuchterheid is voor mij een zinvolle bezigheid, zeker nu ik op pensioen ben. Maar ik ben er niet aan verslaafd, zo ver ga ik het niet laten komen. (lacht)

Artikel uit deMens.nu Magazine
oktober-november-december 2014

auteur: Julie Van Garsse
fotograaf: Jeroen Vanneste

Verlag SleutelQuiz

Op vrijdag 17 oktober organiseerden Alain van Sassenbroeck en Sven Peire, ondervoorzitter en penningmeester van het Vrijzinnig Centrum voor de eerste maal De Sleutelquiz. Het succes was enorm: 60 deelnemers ingedeeld in 15 teams. De vragen die zij voorgeschoteld kregen, gingen over diverse onderwerpen met hier en daar een paar 'instinkers'. De organisatie was voortreffelijk, de jury was streng maar rechtvaardig, er waren zoals altijd vrijwilligers die er voor zorgden dat niemand honger of dorst had. Alle teams kregen uiteindelijk een prijs (daarvoor

had Niki Vancoillie gezorgd) maar het was het winnende team 'Los Hermanos' dat als eerste langs de tafel met de prijzen mocht passeren. Kortom, een evenement dat voor herhaling vatbaar is! Een uitdaging voor Alain en Sven?

Krop **het*** niet op

*angst, verdriet, woede, hartpijn...
in een ziekenhuis of woonzorgcentrum

Heb jij als patiënt, familie, vriend of personeel nood aan een babbel of een luisterend oor? Vraag dan een gesprek aan met een moreel consultant via het keuzeformulier* van uw instelling. Een gesprek is vertrouwelijk en kosteloos

www.ikwilpraten.be

*Het keuzeformulier levensbeschouwelijke zorg kan u terugvinden in de infobrochure van uw instelling of vragen aan het personeel.

lid van **de mens:nu**
is vrijzinnig humanistisch

Onze deur staat voor je open. Nu ook 's avonds.

Iedereen is welkom in een huisvandeMens. Onze deur staat tijdens de week voor je open van **9u tot 16u30** en nu ook één avond tot **20u vanaf 1 oktober 2014**.

Heb je nood aan een luisterend oor? Wens je een vrijzinnig humanistisch geboortefeest, een trouw- of rouwplechtigheid? Ben je op zoek naar fijne activiteiten? Zoek je info over, bijvoorbeeld, euthanasie of een wilsverklaring? Of wil je vrijwilliger worden? Onze deur staat altijd voor je open en onze dienstverlening is volledig kosteloos.

Waar en wanneer?

Brugge, Jeruzalemstraat 51 op **donderdag**
Diksmuide, Esenweg 30 op **donderdag**
Ieper, Korte Torhoutstraat 4 op **donderdag**
Kortrijk, Overleiestraat 15 A op **dinsdag**
Roeselare, Godshuislaan 94 op **maandag**

Bezoek ons op www.deMens.nu

www.vrijzinnigbrugge.be

De Vrijzinnige telefoongids

www.facebook.com/groups/VCDeSleutelbrug

VC BRUGGE de Sleutelbrug

Vrijzinnig Huis | Beenhouwersstraat 1-3 | 8000 Brugge
William Pharasyn | voorzitter
E info@vrijzinnigbrugge.be | T 0495 71 36 27

HUISVANDEMENS

Jeruzalemstraat 51 | 8000 Brugge
E brugge@deMens.nu | T 050 33 59 75

MORELE BIJSTAND

Coördinatie Stuurgroep Morele Bijstand: huisvandeMens
Ziekenhuizen | woon- en zorgcentra

- Campussen Sint-Jan | SFX en de Palliatieve zorgseenheid 'De Vlinder' | T 050 45 27 95
E morele.consulenten@azsintjan.be
Evelyne Jiroflée en Barbara Roose
- Campus SFX en de Palliatieve Zorgseenheid 'De Vlinder'
T 050 45 16 85
- WZC De Vliedberg en Van Zuylen | T 0471 55 09 85
E morele.consulenten@azsintjan.be | Chantal Wittebolle
- WZC Minnewater | Het Hallenhuis | Ten Boomgaard
Sint-Clara | Zeven Torentjes | Ter Potterie
T 0478 52 28 67
E nicolas.vermoortele@ocmw-brugge.be
Nicolas Vermoortele

OPVANG Vrijzinnige Dienst voor Pleegzorg

Ruddershove 4 | 8000 Brugge | T 050 32 72 70
Antenne Kortrijk | T 056 22 52 85

HVV BRUGGE 2 | Humanistisch-Vrijzinnige Vereniging

T 050 37 55 34 | E eliro@telenet.be

HVV BRUGGE 3 | T 050 35 10 86

JAARPLANNING DEADLINES

RESPECTEER DEZE DEADLINES
VOOR HET TOESTUREN VAN GEGEVENS

Editie april-mei-juni 2015
vrijdag 27 februari 2015

Editie
juli-augustus-september 2015
vrijdag 22 mei 2015

HVV - OVM BRUGGE Oudervereniging voor de Moraal

E info@ovmbrugge.be | www.ovmbrugge.be 050 35 30 97

WF WILLEMSFONDS Brugge en Brugs Ommeland

T 0477 59 17 94 | E katrien.dotselaere@telenet.be
www.willemsfondsbrugge.be

AVF VERMEYLENFONDS Brugge

T 050 35 94 39 | E j.ducazu@scarlet.be

STICHTING VOOR MORELE BIJSTAND AAN GEVANGENEN | T 0494 05 34 81

SOS NUCHTERHEID | T 0477 37 38 65

UPV BRUGGE

Uitstraling Permanente Vorming VUB
T 0475 61 77 24

CGSO BRUGGE

centrum voor geboorteregeling en seksuele opvoeding
Koningin Elisabethlaan 92 | 8000 Brugge
T 050 33 69 70 | E info@cgsobrugge.be
www.cgsobrugge.be

LEIF WEST-VLAANDEREN

Levensende Informatieforum
Koningin Elisabethlaan 92 | 8000 Brugge
T 050 34 07 36 | E leif@levenshuis.be
www.levenshuis.be

BUC BRUGS UNIVERSITAIR CENTRUM

E upv@vub.ac.be | www.vub.ac.be/UPV
T 02 629 27 50